

ૐ

શ્રી પરમકૃપાળુદેવાય નમઃ

સ્વયમ્ભૂસ્તોત્ર

શિબિર - ૩

શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જિનસ્તુતિ

શ્રી ચંદ્રપ્રભ જિનસ્તુતિ

શ્રી સુવિધિનાથ (પુષ્પદંત) જિનસ્તુતિ

WORKSHEET

Marks: 50

Name:

Tel. No.:

Group:

Zone:

(I) સાચો જવાબ પસંદ કરો.

Marks: 5

૧. ઉત્તરોત્તર ભોગાકાંક્ષાની વૃદ્ધિથી થાય છે.

(a) તૃપ્તિ

(b) તૃષ્ણા ઓછી

(c) સંતાપ શાંત

(d) સંતાપમાં વધારો

૨. આપણે આ મનુષ્યદેહ માટે ધર્યો છે.

(a) વિષય વધારવા

(b) પરિગ્રહ ધારવા

(c) વિવેક જાગૃત કરવા

(d) તેનું મમત્વ વધારવા

૩. કાર્યસિદ્ધિ ન થતાં જીવને કારણે દુઃખનો અનુભવ કરે છે.

(a) કર્મની પ્રતિકૂળતા

(b) કર્મની અનુકૂળતાના અભાવ

(c) અજ્ઞાન

(d) ભવિતવ્યતા

૪. હેય છે.

(a) ધર્મ

(b) મોક્ષ

(c) મોક્ષનાં કારણો

(d) સંસારનાં કારણો

૫. અસ્તિત્વ ગુણને પદાર્થથી સર્વથા ભિન્ન માનવાથી થશે.

(a) પદાર્થનો અભાવ

(b) સર્વ પદાર્થ સર્વરૂપ

(c) પદાર્થનું સ્વરૂપ યથાર્થ સિદ્ધ

(d) પદાર્થ તત્-અતત્રૂપ સિદ્ધ

(II) નીચે આપેલ દૃષ્ટાંતો અને તેના પરમાર્થનાં જોડકાં બનાવો.

Marks: 5

૧. સ્ત્રી - અરીસો - ચાંદલો

(a) શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જિન જગતના જીવો માટે હિતોપદેશી છે.

૨. સુરત - સૂતરફેણી

(b) જુદી પ્રકૃતિવાળા લોકોને સ્વીકારી સંબંધોને મધુર બનાવવા.

૩. મગર - લાકડું - નદી

(c) જીવ દ્વારા ધારણ કરવામાં આવેલું શરીર જડ છે.

૪. ફાંસીના દિવસે - જગતવૈભવ

(d) પરમાં સુખબુદ્ધિ હશે તો પરમાં થતા અલ્પ ફેરફારથી પણ તકલીફ થશે.

૫. ગતિશીલ મનુષ્ય - ચંત્ર - ગતિરહિત

(e) જીવને કર્મબંધ કરવામાં સ્વતંત્રતા છે, પણ કર્મના ઉદયમાં નહીં.

૬. ધુમાડો - અગ્નિ નથી દેખાતો

(f) મૃત્યુને નિકટ જાણી વિષયભોગથી નિવૃત્ત થવું.

૭. ડાબો પગ - જમણો પગ

(g) માત્ર મનુષ્ય દેહમાં દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રની પૂર્ણતા શક્ય છે.

૮. મા - સંતાન - ઉપદેશ

(h) શરીરમાં રાગ કરી સુખી થવાની ઇચ્છા કરવી મૂર્ખામી છે.

૯. છૂંદો - વિરોધી મસાલાઓ

(i) સ્મરણ દ્વારા પ્રતીત થાય છે કે વસ્તુ નિત્ય છે.

૧૦. આ તે જ દેવદત્ત છે જેને ૧૦ વર્ષ પહેલાં જોયો હતો.

(j) કાર્ય પરથી અદૃષ્ટનું અનુમાન થઈ શકે છે.

૧) ૨) ૩) ૪) ૫) ૬) ૭) ૮) ૯) ૧૦)

(III) નીચેના પ્રશ્નોના થોડા શબ્દોમાં જવાબ લખો.

Marks: 5

૧. પશુઓની પ્રવર્તના પરથી ખ્યાલ આવે છે કે તેઓ પણ શું ઈચ્છે છે?

૨. મનુષ્યને સૌથી વધારે રાગ શેની સાથે હોય છે?

૩. ૧૨ ભાવનામાંથી કઈ ભાવનામાં મનુષ્યદેહની અમૂલ્યતા દર્શાવવામાં આવી છે?

૪. આત્મવિકાસ સાધવો હોય તો આપણે આપણી પ્રવૃત્તિને બદલે શેની તરફ જોવું જોઈએ?

૫. પરમકૃપાળુદેવે ભાવનાબોધમાં કામભોગ માટે શું ઉપમા આપી છે?

(IV) નીચેનું કથન સાચું છે કે ખોટું તે લખો. ખોટું હોય તો તેનું કારણ દર્શાવો.

Marks: 5

૧. સાચી તત્ત્વસમજણવાળો માને છે કે પરવસ્તુ મને ક્યારેય સુખી ન કરી શકે, માત્ર ક્યારેક દુઃખી કરી શકે.

૨. ઈન્દ્ર-ચક્રવર્તીના ભોગનો પણ નાશ થાય છે, છતાં અજ્ઞાની જીવની ઈચ્છાનો નાશ થતો નથી.

૩. સુવર્ણને કથંચિત્ નિત્ય માનવાથી તે વીંટી, કુંડળ આદિ બનાવવામાં કામનું નહીં રહે.

૪. વિવેકી પુરુષો કોઈ પણ વસ્તુનું એક ધર્મની અપેક્ષાએ પ્રતિપાદન કરતી વખતે તેના વિરોધી ધર્મની ઉપેક્ષા કરે છે.

૫. પદાર્થને એક-અનેક, સત્-અસત્, નિત્ય-અનિત્યરૂપ કહેવું એ સર્વને ખુશ કરવાની રીત નથી, પણ સંશયવાદ છે.

(V) એક વાક્યમાં જવાબ લખો.

Marks: 10

૧. અર્થ શબ્દના ત્રણ અર્થ શું છે?

૨. વિષયને વિષથી પણ ખરાબ શા માટે કહ્યા છે?

૩. “આજે, હે સુપાર્શ્વ જિનેન્દ્ર! હું મન, વચન, કાયાથી આપની સ્તુતિ કરું છું”. આજે શબ્દ શ્રી આત્મસિદ્ધિશાસ્ત્રનાં કયા શબ્દોનું સ્મરણ કરાવે છે?

૪. ત્રણે કાળમાં જીવનું શરીરરૂપ પરિણામન થવું શા માટે અશક્ય છે?

૫. આપણે પ્રમાદ કે અહંકારમાં ન સરકી જઈએ તે માટે ઘટના પહેલાં અને ઘટના પછી શું વિચાર કરવા પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીએ જણાવ્યું?

૬. શ્રી ચંદ્રપ્રભુ ભગવાન દ્વારા રાત્રીનો બાહ્ય અંધકાર અને અજ્ઞાનાદિ અભ્યંતર અંધકાર કઈ રીતે નાશ પામે છે તે લખો.

૭. આપણે બીજાના દોષો જેટલી સ્પષ્ટતાથી જોઈ શકીએ છીએ, તેટલી સ્પષ્ટતાથી પોતાના દોષો જોવા માટે શું કરવું જરૂરી છે?

૮. શ્રી સુવિધિનાથ ભગવાનનું નામ કઈ રીતે સાર્થક છે?

૯. પ્રત્યેક પદાર્થ કયા ચતુષ્ટયની અપેક્ષાએ તત્ રૂપ છે અને કયા ચતુષ્ટયની અપેક્ષાએ અતત્ રૂપ છે?

૧૦. ઈશ્વરનું કર્તૃત્વ નથી તે સિદ્ધ કરવા કોઈ પણ એક તર્ક લખો.

(VI) ટૂંકાણામાં જવાબ લખો.

Marks: 10

૧. સ્વાર્થ શબ્દનો શું અર્થ થાય છે? તેનું સાચું સ્વરૂપ શું છે અને શું નથી?

૨. શ્રી સુપાર્શ્વનાથ જિને કયા ચાર મુદ્દા દ્વારા જડ દેહનું સ્વરૂપ બતાવ્યું છે?

૩. દરેક કાર્યનું અંતરંગ કારણ શું છે અને બહિરંગ કારણ શું છે? સમાન પુરુષાર્થ કરવા છતાં પ્રાપ્ત થતાં અસમાન ફળ શું સિદ્ધ કરે છે?

૪. આંગળી - છોલાય - પૂજા. ટૂંકમાં દૃષ્ટાંત લખી તેનો પરમાર્થ સમજાવો.

પ. વ્યાકરણની દૃષ્ટિથી વાચક શું છે અને વાચ્ય શું છે? વૃક્ષ શબ્દનું વાચ્ય કઈ દૃષ્ટિથી વિચારાય તો એક છે અને કઈ રીતે વિચારાય તો અનેક છે?

.....

.....

.....

.....

(VII) મીમાંસા

Marks: 10

૧. શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાનને અપાયેલ ચંદ્રની ઉપમા

a) શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાનના દેહનો વર્ણ કેવો હતો?

- 1 mark

b) શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાન અને ચંદ્રમા વચ્ચે શું સમાનતા છે તેના કોઈ પણ બે મુદ્દા લખો.

- 1 mark

c) શ્રી ચંદ્રપ્રભ ભગવાનની ચંદ્ર સાથે તુલના કરવી શા માટે અયોગ્ય છે તેના છ મુદ્દા લખો.

- 3 marks

૨. ભગવાનની વાણીનો મહિમા સમજાવવા સ્વામી શ્રી સમન્તભદ્રાચાર્યજીએ આપેલ ઉપમા સમજાવો.

a) હાથી અને સિંહગર્જનાની માત્ર ઉપમા લખો.

- 1 mark

b) પ્રતિવાદીઓને મદમસ્ત હાથી સાથે શા માટે સરખાવ્યા છે?

- 1 mark

c) તેઓનો મત શા માટે યથાર્થ નથી?

- 1 mark

d) આચાર્યશ્રીએ શેને સિંહગર્જના સાથે સરખાવી છે?

- 1 mark

e) પ્રતિવાદીઓનો મદ ગળી જવો એટલે શું?

- 1 mark